

Nicolaas (Nico) Straatsma wordt geboren op 15 oktober 1923 in Amsterdam. Hij was de zoon van Cornelis Straatsma en Cornelia Adriaantje IJde.

Nico wordt in april 1938 in *De verkenner*; officieel orgaan voor de Padvinders Beweging in Nederland, welkom geheten bij groep 19 Gustaaf Adolfgroep in Amsterdam.

Groep 19 was oorspronkelijk een Vierkantsgroep.

De Vierkantsjongens was een op de padvinderij lijkende protestantse organisatie met een religieus-opvoedkundige doelstelling voor jongens. In mei 1935 wordt de organisatie opgeheven en gaan de Vierkantsjongens op in de NCVP. Daarmee worden ze lid van De Nederlandse Padvinders. De groep heette Impeesa en werd later hernoemd in Gustaaf Adolf, een Zweedse kroonprins. In 1937 gaat de groep over naar de Padvinders Vereniging Nederland (PVN). De stam van de groep heette Jaga Pinto stam.

Bij het uitbreken van de oorlog zit Nico nog op de HBS en in 1942 doet hij eindexamen. Als leiding van zijn Scoutinggroep zit hij aan het begin van de oorlog in de illegaliteit. Ze kamperen in kippenhokken en ze verspreiden illegale krantjes en pamfletten.

Hij wil na zijn eindexamen doorstuderen, maar weigert de loyaliteitsverklaring te tekenen. Daarom wordt hij uitgesloten van de studie Economie en gaat Bouwkunde studeren aan een technisch instituut.

Om te ontkomen aan de dwangarbeid in het kader van de Arbeitseinsatz duikt hij onder in Winschoten. In september 1943 wordt het huis waar hij ondergedoken zit, omsingeld en wordt hij gearresteerd. Hij wordt overgebracht naar het Scholtenshuis in Groningen waar de Sicherheitsdienst zit. Na enige dagen wordt hij per trein overgebracht naar Kamp Amersfoort, waar hij enkele weken doorbrengt, in zijn herinnering is dit langer. Hij krijgt kampnummer 1775. In een oud Nederlands legeruniform verblijft hij in blok 9. Op 22 oktober 1943 wordt hij, ondanks dat hij ziek is en difterie heeft, met zijn koffer door gewapende SD-ers in de trein geperst. Na enige dagen komt hij aan in Potsdam, barakkenkamp Rehbrücke en na 2 weken moet hij voor tewerkstelling naar Berlijn. Hij komt terecht bij Schmidt+Haensch Berlin, hier woont hij op kamers. Door sabotagebombardementen wordt de fabriek verplaatst naar Plaue in Thüringen. De bevolking is hier vriendelijk t.o.v. ex-gevangenen. Hij heeft een kamer bij een particulier. Alle buitenlandse werkkrachten moeten zich in april 1945 melden bij de SS, omdat de Amerikanen in aantocht zijn. Hij weet door bemiddeling van goede Duitsers een onderduikadres te krijgen bij een boer. Hier speelde hij piano, toen er een Amerikaanse officier binnenkwam. Na kennismaking kreeg hij een aanbod tot tolk. Na de bevrijding reisde hij per veewagen naar Nederland, en kwam via omwegen weer aan in Amsterdam.

Na de oorlog werd hij opsporingsambtenaar voor de Ministeries van Financiën en Justitie. Hij onderhandelde over teruggave van de kunstschaten t.b.v. Stichting Nederlands Kunstbezit. In 1950 werd deze opsporingsdienst opgeheven.

Nico is overleden op 24 augustus 2017 in Apeldoorn.

Meer informatie

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 24, 1938, no. 4, 1938 » 1938-04 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Getuigen Verhalen, Kamp Amersfoort, interview met N. Straatsma \(https://www.narcis.nl\)](#)

[Getuigen Verhalen, Kamp Amersfoort, interview 034 - CESSDA Data Catalogue](#)

[Magazine Kamp Amersfoort \(kampamersfoort.nl\)](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Indexen \(archieff.amsterdam\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.